

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

La trei kilometri de Baia Sprie, în județul Maramureș, se află Lacul Albastru, unicat în Europa datorită felului în care s-a format, dar și datorită unei proprietăți pe care acesta o are, schimbându-și culoarea în funcție de anotimp, de poziția soarelui, de temperatura apei. Lacul artificial s-a format în anul 1920, prin prăbușirea unei vechi galerii de mină.

Lacul are o culoare aparte. Această culoare este dată de conținutul apei, bogată în sulfat de fier* și melanterit*, substanțe provenite de la vechea mină din apropierea lacului. Conform cercetătorilor, lacul are o concentrație chimică destul de puternică, acidul sulfuric* fiind prezent într-o concentrație de 7,8 grame la litru.

De ce lacul își schimbă culoarea în funcție de anotimp?

Primăvara, Lacul Albastru are culoarea albastru-deschis și albastru-închis. Vara, când este mai cald, are culoarea verde-deschis. Toamna, culoarea lacului devine verde-închis și uneori maro. Se spune că aceste schimbări se datorează atât temperaturii apei, cât și poziției soarelui.

Are legătură lacul cu Marea Neagră?

Printre locuitorii din Baia Sprie circulă mituri potrivit cărora ar exista o legătură subterană între Lacul Albastru și Marea Neagră. Acestea nu sunt altceva decât povești locale, întrucât distanța de la Baia Sprie la Marea Neagră este de peste 800 de km.

adaptare după Claudiu Petrișor, *De ce Lacul Albastru din Baia Sprie își schimbă culoarea în funcție de anotimp*, www.shtiu.ro

*sulfat de fier, melanterit, acid sulfuric – substanțe chimice

Textul 2

Sub castanul de lângă cișmea*, un castan uriaș, un castan rege, cum era supranumit, care ar fi putut adăposti, singur, în ramurile lui, o școală întreagă, se afla un singur băiat, acel Victor care, după spusele lui Dan, făcuse rost de o hartă. Deși aplecat deasupra unei foi de bloc de desen, i se putea ghici ușor statura: înaltă, bine legată și, desigur, foarte suplă. Avea fața lunguiață, ochii negri, adânci, părul închis la culoare. Era asemenea multor tineri de vârsta lui, la înfățișare. La o cercetare mai atentă poate că i s-ar fi descoperit o notă de maturitate în trăsături, în gesturi, în atitudine. Dar nu asta îl deosebea pe Victor de ceilalți. Tânărul aplecat asupra foii de bloc era un elev cu totul excepțional și, în primul rând, un matematician care uimea prin logica și puterea sa de demonstrație. E de prisos să spunem că era cunoscut în întreaga școală. În ciuda precocității* sale, Victor era încă foarte copilăros, pasionat de visuri, expediții și aventuri.

Preocupat de cercetarea hărții, tânărul nu observă o siluetă ascunsă după trunchiul castanului și nici nu auzi, câteva secunde mai târziu, foșnetul slab al frunzelor care parcă sorbiseră între ele silueta elastică

și tăcută ca o fantomă. Numai câteva clipe să fi întârziat, și intrusul*, cocoțat acum în castan, ar fi fost descoperit de privirile bănuitoare ale lui Ursu, ale Luciei și Mariei, care se apropiau, leneși, de copac. Dar cum nimeni nu observase nimic, discuția părea că începe sub semnul celei mai depline siguranțe.

— Zău, Victor, chiar ai făcut rost de hartă? întrebă Maria. Ar fi fantastic...

— După cum vedeți, răspuse Victor, descoperindu-le celor trei foaia mare de bloc.

Privirile se repezără lacome asupra hărții. Numai Victor, calm, întrebă ca pentru el:

— Ionel și Dan de ce nu sunt aici?

Tocmai în acea clipă își făcu apariția, gâfâind, Dan.

— Nu vrea să vină... L-am rugat, l-am amenințat, am făcut-o pe clovnul... Nu vrea! Spune că trebuie să repete la geologie... Ia să văd și eu harta!

Victor se uită la ceas. Până la semnalul clopoțelului mai rămăseseră vreo șapte minute.

— Ce facem? întrebă el. Maria, nu vrei să încerci tu să-l aduci pe Ionel?

Se vedea că invitația lui Victor nu-i făcea nicio plăcere Mariei, dar, cum nu prea avea obiceiul să-și contrazică prietenul, o acceptă, fără să uite însă să strâmbe de câteva ori din nas. Dacă ar fi trimis-o altcineva, s-ar fi iscat o ceartă pentru care n-ar fi ajuns o recreație* întreagă. Dar fiindcă o invitase Victor... Își învinse repede senzația de neplăcere și porni chiar în goană spre clădirea școlii.

Ceilalți își găsiră iarăși de lucru cu harta. O țineau pe genunchi și o cercetau atent.

— Dungile astea albastre ce sunt? întrebă Dan.

— Tocmai tu să nu știi, tu, marele campion la rebus!? se miră Lucia. Ce-ar putea să fie?

— Formidabil! descoperi Dan într-o clipă de genialitate. Râuri subterane! Mamă dragă, peste tot numai râuri... dar deodată se simți cuprins de neliniște: Mamă dragă, dar cum le trecem?

— Asta e, răspuse Victor. Asta-i problema numărul unu! Cum trecem râurile? Despre adâncimea lor harta nu spune nimic, nu suflă niciun cuvânt; să zicem că ar fi de ordinul centimetrilor... Dar uitați-vă la lacuri. S-ar putea ca lacurile să fie foarte adânci și tare îmi vine să cred asta. Aici va fi cel mai greu. În orice caz, nu ne vom lăsa opriți de lacuri. Dar cum ne vom descurca?

Lucia lovi de câteva ori, încet, cu pumnul în spătarul băncii:

— Două minute de gândire pentru găsirea celei mai bune soluții, fiindcă sunt mai multe... Gata! Începem!

adaptare după Constantin Chiriță, *Cireșarii. Cavalerii florii de cireș*

*cișmea – pompă de apă, fântână

*precocitate – dezvoltare înainte de vreme, prematură

*intrus – persoană care vine nechemată; oaspete nepoftit

*recreație – pauză între orele de curs

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 1. 4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Lacul Albastru se află în Maramureș.		
Lacul Albastru este un lac artificial.		
Culoarea lacului este influențată numai de temperatura apei.		
Între Lacul Albastru și Marea Neagră există, în realitate, o legătură subterană.		

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Vara, lacul are culoarea

- a) albastru-deschis.
- b) albastru-închis.
- c) verde-deschis.
- d) verde-închis.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul 2. **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Dan a găsit harta pe care o căutau copiii.		
Ionel este cel mai bun la matematică.		
Dan este campion la rebus.		
Dungile albastre de pe harta copiilor reprezintă râuri subterane.		

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Ionel rămâne în clasă ca să se pregătească pentru ora de

- a) desen.
- b) geografie.
- c) geologie.
- d) istorie.

Răspunsul corect:

2 puncte

5. Explică, în unu – două enunțuri, un motiv pentru care Maria merge să-l aducă pe Ionel. **6 puncte**

6. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut dintre cele două texte. **4 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 30 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Crezi că este important să știi să citești o hartă? Motivează-ți răspunsul în 20 – 50 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 1, cuvântul subliniat. **2 puncte**

PROPRIETĂTE, *proprietăți*, s. f. **1.** Stăpânire deplină asupra unui bun; (concr.) bun material stăpânit, mai ales pământ (agricol) sau imobil, în baza unui drept recunoscut. ◇ *Proprietate privată*. ◇ *Proprietate intelectuală* = drepturile referitoare la opere literare, artistice și științifice, interpretări ale artiștilor și orice alte drepturi aferente activității intelectuale în domeniile industrial, științific, literar și artistic. **2.** Trăsătură predominantă care caracterizează o ființă, un lucru, un fenomen etc. și care diferențiază o ființă de alta, un lucru de altul etc.; caracteristică, trăsătură, însușire. **3.** Calitate a unui cuvânt, a unui termen, a stilului etc. de a reda exact ideea sau noțiunea exprimată. [Pr.: -pri-e-] – Din fr. **propriété**, lat. **proprietas, -atis**.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în cuvântul

- a) „ceas”.
- b) „făcea”.
- c) „genunchi”.
- d) „plăcere”.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în fiecare casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

A. Citirea le creează dificultăți copiilor.

- a) hartă;
- b) hartei;
- c) hărți;
- d) hărții.

Răspunsul corect:

4 puncte

B. — Băiete, harta în clasă!

- a) nu du;
- b) nu duce;
- c) nu ducea;
- d) nu o duce.

Răspunsul corect:

4 puncte

C. Harta indică un traseu

- a) dificil;
- b) dificilă;
- c) dificili;
- d) dificile.

Răspunsul corect:

4 puncte

4. Rescrie secvența „Acestea nu sunt altceva decât povești locale”, punând verbul la singular. 4 puncte

5. Notează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul: „Își învinse repede senzația de neplăcere și porni chiar în goană spre clădirea școlii.” 4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
repede	
senzația	
porni	
școlii	

6. Redactează un mesaj de atenționare alcătuit din două – trei enunțuri, pe care copiii l-ar putea găsi scris pe hartă, utilizând un *verb la modul conjunctiv* și un *adjectiv propriu-zis*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

7. Rescrie enunțul de mai jos, corectând greșelile de orice fel. **4 puncte**
Ecscursioniştiî întâlneşti doi ursoaice în drum spre lac subteran.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Motivează, în minimum 20 de cuvinte, că preocuparea pentru cunoașterea valorilor locale este comună oamenilor din diferite culturi, valorificând textul 1 și experiența personală sau de lectură. **6 puncte**

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the page.